

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Magnum Matrimonij Sacramentum Casibus Practicis Expositum

Reutlinger, Ignaz

Augustæ Vindelicorum, 1716

VD18 10508716

Casus primus. Volentis transire ad Matrimonium cum voto simplici
castitatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40059

justitiam, rem uni promissam alteri tradendo, illo invito, quod juri naturæ repugnat. Nihilominus si Matrimonium contractum est cum posteriore, Sponsalibus legitimè nondum solutis, illud validum erit, quia impedimentum hoc non dirimit contractum, sed tantùm impedit Matrimonium contrahendum; nec aliter hic evenit, quàm in alijs contractibus, v. g. in venditione, namque mercator pollicitus uni mercem vendere, infideliter agit, eam vendendo alteri, sed tamen constat venditio, quia actualis traditio fortior est, quàm nuda promissio tradendi. Verùm de hoc sufficienter actum est in prima parte, ubi ex instituto materiam istam tractavimus, proinde supervacaneum est, quæ ibi dicta sunt, hic iterum repetere.

§. IV.

De quartò Impedimento, quod est

V O T U M.

C A S U S P R I M U S.

Volentis transire ad Matrimonium cum voto simplici castitatis.

Gunthramnus adhuc Adolefcens votum nuncupavit perpetuæ castitatis; crescente ætate, cùm stimulis carnis vehemen-

R r 2

tissimis

tissimis urgeretur, easque experiretur difficultates in hujus sui voti observantia, ut tentationibus passim succumbens, in peccatum prolaberetur, nec crederet, vires sibi diutius ad resistendum sufficere, cum plurima media hucusque frustra adhibuisset, ratus, gratus Deo fore, si Matrimonium contraheret, constituit inire conjugium: ne tamen hac in re temerè procederet, consulit Confessarium, an sibi per votum ante plures annos conceptum istud licitum sit, quod sibi licere ipse omnino persuasum habet, eò quòd, si tantas difficultates tunc prævídisset, certò nunquam vovisset?

Q. An in his circumstantijs votum aliquando conceptum adhuc obliget, & quid eidem à Confessario respondendum sit?

S Y N O P S I S.

1. *Votum simplex castitatis est impedimentum tantùm impediens, excepto voto simplici castitatis in Societate JESV, quod Matrimonium dirimit ex speciali Ecclesia constitutione.*
2. *Istud impedimentum est quadruplex, nempe votum castitatis integræ, cælibatûs, assumendi SS. Ordines, & ingrediendi Religionem; nec solùm peccat mortaliter, qui aliquo ex his votis ligatus contrahit, sed etiam ille, qui contrahit Matrimonium scienter cum talibus votis adstricto.*
3. *Vt hæc Vota impediant Matrimonium, debent habere conditiones voti perfecti.*
4. *Etiã vota conditionata conjugium impediunt, sed cum aliqua limitatione.*
5. *An hisce votis adstricto liceat inire Matrimonium cum animo transeundi*

di ad Religionem ante illius consummationem? Refertur Sententia negativa.

6. Sed videtur cum distinctione loquendum esse de istis votis.
7. An, qui post edita ejusmodi vota gravissimas carnis tentationes patitur, iisque passim succumbit, possit propterea transire ad Matrimonium, an verò votum etiam in his circumstantijs conjugium impediat?
8. Potissimum argumentum, ex quo aliqui putant, in his circumstantijs cessare impedimentum, licitumque esse conjugium, examinatur.
9. Pro decisione praesentis casus expenditur, quid respondendum sit à Confessario illi, qui cum hujusmodi voto transire vult ad nuptias?

I. **D**er votum castitatis, de quo hic agitur, intelligitur votum simplex, non solemne, nam hoc ad impedimenta dirimentia pertinet. Circa illud plura hic nobis examinanda veniunt, è quibus aliqua minùs difficilia sunt; ac primò quidem certum est, Votum simplex castitatis impedire quidem Matrimonium contrahendum, sed inquit nullo modo dirimere, ut liquidò constat ex Jure c. Meminimus c. Veniens, c. Consuluit. Qui Clerici, vel voventes. Consultationi tuae taliter respondemus, quòd sicut simplex votum

Matrimonium impedit contrahendum, & non dirimit jam contractum, ita &c. c. Rursus. eod. Quòd si, postquam praestitit hujusmodi juramentum, ad nuptias motu proprio convolasset, cum Votum simplex impediatur Matrimonium contrahendum, non tamen dirimat jam contractum, nihil ambiguitatis habet quaestio Fraternitatis tuae. Denique c. Unic. De Voto. in 6. Bonifacius VIII. definit, solùm vota solemnia castitatis, Sacris Ordinibus, & Professioni Religiosae annexa dirimere Matrimonium. Ratio communiter ista affertur, quia emittens votum simplex castitatis perpetuae ineundo Matrimonium peccat quidem contra virtutem Religionis, violando promissionem Deo factam, proinde votum impedit Matrimonium, redditque

ditque hoc ipsi illicitum, quia tamen votum simplex non importat corporis traditionem, sed solam promissionem, hinc verum dominium adhuc manet penes voventem, & res uni promissa adhuc valide tradi alteri potest; tum etiam, quia, qui votum simplex emittit, per hoc proprie non mutat statum, quod tamen fit in voto solemnium, quo vovens se stabiliter Deo tradit, hinc ejusmodi votum, etsi impediat, non etiam invalidat Matrimonium, utpote in quo non solum promissio, sed etiam traditio fit, dum homo se tradit homini in facie Ecclesie, quae ratio desumitur ex S. Thoma q. 53 in *Supplem. art. 1. in C.* Alij paucioribus ferè id ipsum dicunt: non dirimi, sed solum impediri Matrimonium per vota simplicia, quae fiunt extra Religionem, negant verò, id esse intelligendum de votis simplicibus, quae emittuntur in aliqua Religione, qualia sunt, quae eduntur in Societate JESU post Novitiatùs biennium, ibi enim non solum promissio, sed vera traditio fit, unde vota illa non solum impediunt, sed etiam dirimunt conjugium.

Verùm hæ rationes in sola traditione, ac mutatione statùs fundatæ non satisfaciunt, nam teste Basilio Pontio *L. 6 c. 12. n. 1. & L. 7. c. 12. 14. & 22.* primis Ecclesie sæculis Religiosi per nuncupata vota verè constituebantur in certo statu seque tradebant Deo in perpetuum,

quantum erat ex parte ipsorum, vota tamen eorum simplicia erant, ut ibidem fuse ostendit, unde dimitti poterant à suis Prælati, neq; ipsorum vota, etsi in Religione edita, contractum Matrimonium dirimebant, sed illud duntaxat impediebant: ergo quòd de facto votum castitatis in Religione emissum non solum impediatur, sed etiam dirimat Matrimonium, quod non faciunt vota Sæcularium, non provenit ex traditione, vel certo statu, sed quia vota extra Religionem simplicia sunt, vota autem Religiosa hoc tempore sunt solemnium, non idè præcisè, quia, in Religione eduntur, sed quòd ex speciali Ecclesie constitutione ita acceptentur, ut, seclusa auctoritate, seu dispensatione ejusdem Ecclesie, perpetua sint, & irrevocabilia, atque voventem ad actus oppositos prorsus inhabilem reddant, in quo proprie consistit votorum solennitas; adeoque quòd dirimant Matrimonium, non habent solum ex hoc, quòd sint emissæ in Religione, & per ea traditio fiat, sed ex peculiari Ecclesie constitutione, quibus in hac parte æqualia sunt vota in Societate Jesu post tyrocini biennium emitti solita, etsi, ritu ab alijs Religionibus diverso, duntaxat simplicia sint, namque ex speciali constitutione Gregorij XIII, quae incipit *Ascendente Domino* per ea vovens non tantum ponitur in certum statum, fitque,

fitque vera traditio, sed etiam Matrimonium ipsdem superveniens non solum impeditur, sed dirimitur, ut fit per vota solemnia. Verba citata Bullæ Gregorianæ hæc sunt: statuimus, atque decernimus, tria vota eiusmodi, etsi simplicia, ex huius Sedis institutione, ac nostra etiam declaratione, & confirmatione esse vere substantialia Religionis vota, ac in dicta Societate, tanquam in Religione approbata per Sedem eandem admissa fuisse, & esse, & per nos admitti &c. & paulo post: Excommunicationis majoris lata Sententiæ, & alijs apostatarum poenis, si qui à Societate deficiant, subjacere, & tanquam veros Apostatas puniri posse, nec à quoquam, nisi per nos, & Sedem prædictam, aut Generalem Præpositum ab eisdem poenis absolvi, nec ante huiusmodi absolutionem, & à Societate dimissionem Matrimonium contrahere, quin imò NB. eos omnes ad contrahendum inhabiles, ac contractus huiusmodi nullos, & irritos esse, prout irritos facimus, & annullamus: habet ergo votum simplex castitatis in Societate Iesu hoc singulare ab alijs votis simplicibus, quod Matrimonium, stante eo contractum dirimat, cum alia vota simplicia id solum impediunt.

2. Eiusmodi votum simplex, quod Matrimonium impedit, quadruplex est, videlicet votum perpetuæ castitatis, seu continentię integræ, votum ingrediendi Religionem, suscipiendi Sacros

Ordines, & votum cœlibatûs, si ve non ducendi uxorem, vel non nubendi: hæc omnia reddunt conjugium mortaliter illicitum iure Divino, & naturali, cum scriptum sit: *vovete, & reddite. Psalm. 75.* Et quidem de voto castitatis absoluto clarum est, quia per illud corpus voventis Deo consecratur: nequit ergo licite alteri tradi. De voto non ineundi Matrimonium pariter dubium esse non potest, quod Matrimonium tali voto impediatur, quia istud directe opponitur Matrimonio. Idem est de Ordine Sacro assumendo, vel intrandi Religionem, quia sunt status à Matrimonio diversi, quibus assumendis impedimentum præstat Matrimonium, ut tradunt communiter DD. adeoque qui aliquo ex hisce votis tenetur, sine illius dispensatione illicitè contrahit Matrimonium, peccatque mortaliter; & absolute loquendo, is quoque lethaliter peccat, qui scienter contrahit cum ligato his votis, quia petit ab eo actum, quem licite exercere non potest, cum, qui adstrictus est voto, non possit sine peccato inire connubium. *Perez disp. 23. Sect. 4. de Matr. n. 4. Pontius L. 6. c. 12. n. 2. idemque habetur in c. Nos novimus, 12. q. 2. junctâ Glossâ V. Sciens.*

Nec obest, si dicatur, inire Matrimonium cum excommunicato non denunciato, jam aliàs parato contrahere, nullam esse culpam, neque

neque cooperationem, quamvis ipse excommunicatus peccet, cum excommunicatus non inducatur ab altero, possitque contrahere Matrimonium, petita prius absolutione: ergo similiter hic quoque nullam culpam committi, si quis cum habente votum castitatis, parato contrahere, Matrimonium ineat, nam & hic obtenta voti dispensatione id licite facere potest.

Nam respondetur, disparem efferationem, quippe excommunicatio non est impedimentum speciale Matrimonij, sed sicut peccatum mortale impedit omnium Sacramentorum receptionem ratione indignitatis in recipiente, ita excommunicatio, quia ita statuit Ecclesia ob reverentiam, & dignitatem Sacramenti, quod bonam recipientis dispositionem petit: cum igitur non sit speciale impedimentum Matrimonij, nec illi obstat, quatenus contractus est, sed ratione Sacramenti, hinc istud obstaculum non afficit utrumque contrahentem; quocirca ex parte illius, qui excommunicatus non est, nulla culpa committitur, nisi cooperetur ad alterius peccatum, quæ tamen cooperatio non reperitur in contrahente cum excommunicato jam aliàs parato contrahere. At votum speciale impedimentum Matrimonij est, in quantum hoc est contractus, ac proinde utrumque contrahentem impedit; iustus enim

Matrimonij contractus petit, si neutro contrahente esse impedimentum impediens, aut dirimens: quare licet cesset cooperatio, quando, qui voto adstringitur, ex se jam est paratus, & alterum inducit, qui, ut utilitati suæ consulat, Matrimonio annuit, nihilominus non cessat ratio peccati, eo quod contravenitur impedimento impediendi. Sanch. *L. 7. disp. II. n. II.*

3. Caterum ut hæc vota impediant Matrimonium, idque illicitum reddant, adesse debent illæ conditiones, quæ aliàs requiruntur ad quodcunque votum validum, & obligatorium; videlicet emitti debent *liberè, & deliberatè*; liberè quidem, ut fiant sine metu, nam hic, si gravis sit, sive de malo gravi, votum non obligat, ut est communis Sententia; & juxta Navarrum, quem sanè nemo hætenus nimis laxitatis arguit, in *Manuali c. 21. n. 51. V. Septimum* in foro conscientie levis quoque metus sufficit, ut votum reddat invalidum, quando per injuriam incussus est, pro qua Sententia plures citantur apud Lessium *L. 2. de Iust. c. 40. n. 17.* eamque practicè tutam esse, docent Gobat *tr. 9. cas. 3. n. 90.* & Sporer *Theol. Sacramental. p. 4. c. 1. Sect. 1. n. 141.* Deliberatè autem fieri debent, non, quod opus sit longa mentis agitatione, sed ut, qui vover, perfectam habeat advertentiam ad id, quod agit, nempe tantam, quæ in materia

ria prava sufficeret ad peccandum mortiferè, sciatque materiam, & obligationem voti, secluso errore, & ignorantia circa substantiam, vel talem circumstantiam, quæ in ipsum objectum, & substantiam voti redundet: quam cognitionem cum non soleant habere infantes, propterea eorum vota habentur pro invalidis in dubio, quoties emissa sunt infra septennium, ad quod tempus usque durat infantia, *L. Si infanti. C. De Jure deliberandi*, eoque non expleto, non præsumuntur sufficienter intellexisse, & deliberatè egisse: contrarium verò præsumitur de ijs, qui hanc ætatem superant, constituti in pueritia, seu annis pupillaribus, & multò magis, qui sunt ingressi adolescentiam, quæ incipit in fœminis completo ætatis anno duodecimo, in masculis decimo quarto, quo inter puberes recensentur, nisi aliunde constet, illos ante hoc tempus esse doli capaces, ut votum eapropter validum sit, vel istos esse incapaces, ut invalidum reputari debeat. *Palao disp. 3. De Conscientia. pu. II. n. 2.*

4. Nihil autem interest, quòd vota ista conditionalia sint, v. g. si quis castitatem promisit sub conditione, si aliquod beneficium, vel certam gratiam à Deo assecutus fuerit, aut vovit ingredi Religionem, si Parentes mortui fuerint; quod quidem posterius votum propriè conditionatum non est, cum non contineat

conditionem, sed solum determinationem temporis, quo impleri debet; habet enim hunc sensum, ac si diceret: *quando Parentes mortui fuerint, sive post obitum Parentum*, unde ex eo statim nascitur absoluta obligatio, licet illius executio differatur. His igitur votis adstrictus, quamvis non teneatur statim exequi, quod promisit, donec conditio impleta fuerit, vel tempus præfixum advenerit, obligatur nihilominus vi sui voti, ne se inhabilem, & incapacem reddat ad ejus executionem, atque ita etiam hæc, & similia vota impediunt Matrimonium, quia per illud, si ini-retur, poneretur obex, ne voveas posset votum suum implere. *Sanch. l. c. n. 7. Palao, Pontius.*

Verùm hoc quoque duplicem limitationem admittit. I. Nisi jam moraliter certum sit, conditionem impleri non posse, nam tali casu nihil impedit, quò minus, non habitatione voti, possit statim contrahi Matrimonium, v. g. si quis promisit ingressum Religionis sub conditione, si intra quadriennium doctus in aliqua facultate evaserit, potest eo non expectato ad nuptias transire, si ante elapsum hunc terminum moraliter certum sit, & non præcisè dubium, nam sic maneret votum in possessione, illum præ ingenij tarditate, aut quia inopiâ premitur, non posse ita studio vacare, ut eo tempore doctus evadat, aut

quia non potuit usque adhuc ad literas incurbare, & in residuo temporis impossibile est, ut doctus fiat. 2. Limitatur, nisi conditio talis sit, ut eam apponi pendeat ex libera voluntate voventis; sit pro exemplo votum: Si Religionem ingrediar: erit Carthusiana; hoc casu iterum statim transire ad nuptias poterit, quia cum liberum sit voventi, apponere, vel non apponere conditionis eventum, non obligatur ejus eventum expectare. Sanch. L. 4. in Decal. c. 22. n. 11. & c. 23. n. 28. idque extendit etiam ad votum poenale, v. g. si iusero intra annum, promitto Religionem.

5. Hinc verò duplex oritur dubium. Primum est, an liceat habenti aliquid ex istis votis inire Matrimonium, si habeat firmum propositum ante illis consummationem ingrediendi Religionem?

Negant, id fieri posse sine culpa lethali, Sanch. L. 1. de Matr. disp. 43. n. 7. Palao disp. 4. de Sponsal. pu. 2. §. 1. n. 14. Bonac. disp. 4. in secundum Præcept. Decal. q. 2. pu. §. §. n. 2. Navarr. in Manuali c. 22. n. 73. Less. L. 2. de Iust. c. 41. dub. 6. n. 50. & alij communiter, teste Dianâ p. 3. tr. 4. resol. 281. ubi vocat istam Sententiam probabilio-rem, & in praxi tenendam. Ratio ipsorum est, quia talis se conjicit in patentissimum periculum mutandi animum, & relicta intentione de ingressu Religionis, violandi

suum votum per copulam conjugalem, quod periculum semper adest, etiam si pars altera, cum qua contrahitur, conscia sit hujus propositi: ergo saltem ratione periculi talis contractus illicitus est. 2. Si autem hujus intentionis pars altera, v. g. puella, cum qua contrahitur, ignara est, negari non potest, quod inferatur ipsi notabilis injuria, nam si hunc animum sui Mariti perspectum habuisset, nunquam ei nupsisset, quem modò expectare debet, & anno integro esse sine conjugate, donec videlicet professionem is ediderit; vel si hæc non sequatur, debet esse uxor Monachi cum suo dedecore; imò, etiam consecutâ Professione, etiamnum fortè damnum incurret, quia putabitur deflorata, vel saltem erit suspicio, eam desertam fuisse à Marito ob aliquod vitium, sicque ipsi adhærebit aliqua nota, ut alias nuptias difficilius assequatur. Ut taceam, rectæ rationi repugnare, ut quis tradat potestatem sui corporis alteri, quod fit per Matrimonium, seque ad hoc obliget, quod nullo modo intendit adimplere: ergo nequit cum hoc animo contrahens Matrimonium à peccato lethali excusari.

6. Verùm existimo ego potius cum Basilio Pontio L. 6. c. 12. n. 5. & Perez disp. 23. de Matr. Sect. 4. n. 5. & seqq. non posse universaliter dici, quòd committatur grave peccatum ab eo, qui Matrimonium con-

contrahit aliquo ex istis ligatus, si habeat simul firmam intentionem ante conjugij consummationem ingrediendi Religionem; quod ut clarè pateat, lubet discutere singillatim hæc vota, tum cœlibatûs, tum assumendi SS. Ordines, tum ingrediendi Religionem, tum denique perpetuæ, atque integræ castitatis, & in particulari examinare, quid de unoquoque ipsorum sentiendum sit, præsertim cum Authores supra allegati pro Adversa parte non ita expressè loquantur de singulis. Votum cœlibatûs, sive non ineundi Matrimonium, assumo primo loco. De hoc non diffiteor, peccare mortaliter, quisquis eo obstrictus Matrimonium contrahit, etiamsi animum habeat illud non consummandi, sed priùs ingrediendi Religionem, nam hæc intentio non facit, quòd votum suum in ipso statim contractu conjugij non violaverit. Idem dico de eo, qui emisit votum assumendi sacros Ordines, si habeat præcisè propositum exequendi hoc suum votum ante conjugij consummationem, nam sic exponit se manifesto periculo votum non implendi, imò proponit agere, quod exequi ipsi jam non est liberum, nam semel contracto Matrimonio nequit transire ad SS. Ordines sine consensu conjugis, ut definitur in Extrav. *Antiq. Ioannis XXII, De Voto*, quia ad solam Reli-

gionem transitus in Iure permittitur. Similiter qui post votum ingrediendi Religionem, aut perpetuæ castitatis contrahunt Matrimonium etiam cum animo transeundi ad statum Religiosum ante conjugij consummationem, à peccato mortali non excusantur, quoties adest periculum, ne mentem suam mutant, atque in sæculo maneat, & in hoc statu illud consumment cum voti transgressione; at quando cessat ejusmodi periculum, peccatum mortale non committitur eo animo contrahendo, quemadmodum & ille excusari potest, qui ligatus voto SS. Ordinum idem propositum habet Religionem intrandi, ut in ea Ordinetur, quando in ipso quoque abest dictum periculum, quia ex una parte femina, quæ cognita non fuit, damnum non patitur, nec Matrimonium ratum inducit vinculum, quod cum isto proposito stare nequeat, & per Professionem Religiosam dissolubile non sit; ex altera verò parte cuius conceditur in ipso Iure tempus bimestre, quo possit ad Religionem transire, quod si faciat, Iure suo utitur, nec alteri infert injuriam, sive sciverit, sive nesciverit præcedens votum, nec potest hæc ipsum obligare, ut ad Religionem non transeat, imò neque subsisteret tale pactum. Id tamen censo cum citatis duobus Authoribus, fore in tali contractu nihilominus aliquam otiositatem, licet,

licet, secluso periculo consummationis, culpa mortalis in eo non appareat. Atque ita per se corruunt argumenta, quæ nimis universaliter, & sine limitatione arguentia ralem contractum peccati mortalis, supra attulerunt. Adversarij cum Sanchez, qui demum tamen ipse hanc nostram Sententiam iudicat esse probabilem, eamque insuper tenent Petrus Ledesma q. 53. de Matr. Art. 1. Concl. 2. & Caietanus in Summula V. Matrimonium. Vers. Et scito, peccatum esse. Quæ autem postmodum licita sint ijs, qui cum ejusmodi votis Matrimonium contraxerunt, commodius dicentur in sequentibus duobus casibus.

Adjungo, quoddam, si gravis causa subsit, talis nec venialiter peccet in eundo Matrimonium ante Religionis ingressum cum firmo proposito Religionem subeundi, antequam consummet. Tales causæ sunt, si hoc faciat metu compulsus, etsi tantus non sit, qui possit cadere in virum constantem, ut habet Lessi. L. 2. de Just. c. 41. n. 51. vel ut proles ante suscepta legitimer, vel si aliter non possit parentum custodiam evadere, qui cum incluserunt, ne Religionem ingrediatur; aut si aliter disponere nequeat de amplissima hæreditate, quæ proinde ad hæreticos devolveretur, possit verò disponere post Matrimonium contractum; atque etiam in casu raro ad vitandum scandalum, Lessi. l. c.

Sanchi. L. 1. disp. 43. n. 9. Propos. q. 6. de Matr. dub. 16. n. 119. ac denique si contrahant utrinque cum expressa conditione voti castitatis, vel non consummandi, vel eo, qui non tenetur voto, copiam alteri faciente adimplerionis voti, & separandi eorum, ac ea omnia faciendi, quæ ad implerionem voti pertinent; in his casibus omnino nullam culpam admittit, qui voto simplici castitatis obstrictus, Matrimonium init. Pontius l. c. n. 4. Perez n. 5. Rebell. de obligat. Just. p. 2. L. 36 q. 17. Sect. 1. n. 2. ad fin. de quo sufficienter constat ex dictis supra Sect. 1. §. 2. q. 2. n. 8. & seq.

7. Alterum dubium est, in quo propriè versatur controversia huius casus, an voto castitatis, SS. Ordinum, Religionis, aut cœlibatus adstrictus possit inire Matrimonium sine dispensatione, si patiantur vehementes carnis tentationes, expertusque sit, passim se succumbere; nec vires sentiat ad resistendum sufficientes?

Videri potest, talem ad Matrimonium licitè posse transire. Ratio est, quia sicut votum ex communi DD. Sententia cum S. Th. 2. 2. q. 82. a. 2. debet esse de meliore bono, ita etiam observatio voti, ut illud obliget; sed votum, & ejus observatio in talibus circumstantiis non sunt de meliore bono, cum talis, stante suo voto, continuò exponatur proximè periculo incidendi

dendi in innumera peccata luxuriæ, quæ sunt intrinsecè mala, & ab eo vitanda essent, si Matrimonio ligaretur: ergo cum vovens, quando ipsi constat, aliquid aliud esse sibi melius, quàm materia à se promissa, possit propria auctoritate id commutare, poterit etiam in isto casu propria auctoritate transire ad Matrimonium, quod videri, sibi fore salubrius, quàm votum castitatis. Ita Quintanaduennas *singularium tr. 9. singul. 12. n. 4.*

Verùm, etsi opinionem hanc speculativè probabilem aliqui fateantur, in praxin tamen deducenda non est, sed dicendum, per votum castitatis Matrimonium impediri, non obstantibus maximis difficultatibus, quas experitur vovens in ea servanda, etiamsi nunquam voluisset ita vivere, si eas antè prævidisset eventuras. Ita Sanchi *L. 7. de Matr. disp. II. n. 9. & L. 4. in Decal. c. 8. n. 9. & seq. Coninck disp. 30. dub. 3. n. 28. Valentia tom. 3. disp. 6. q. 6. pu. 2. diffi. 4. Vers. Ad confirmationem.* Ratio est, quia oppositum asserere videmus esse contra communem Ecclesiæ usum, quantumvis enim quis carnis illecebris vexetur, & luxuriæ stimulis urgeatur, si voto castitatis adstrictus sit, solet à Pontifice dispensationem petere, quæ ex hac causa concedi potest, plerunque tamen non conceditur, nisi rigidissima commutatione injuncta, ut praxis docet, & videri potest in formulis

dispensationum apud Marcum Paulum Leonem in *Praxi ad literas Majoris Pœnitentiarij*; nec credo (ait Sanchez) virum aliquem doctum, & pium ausum fuisse hunc ab obligatione sui voti eximere. communiter enim in votentium potestate est, tentationes istas & pericula devitare, vitando occasiones, & otium, ac exercendo se in jejunijs, & orationibus; quod si nolint facere, sibi, non rei difficultati imputent, nam, ut ait S. Th. q. cit. art. 4. ad 2. *periculum voventi non imminet ex ipso voto, sed ex culpa hominis, qui voluntatem mutat, transgrediens votum*; & S. Aug. tom. 6. Operum L. I. de Adulterin. Conjugijs. c. 15. ad Pollentium, illis, inquit, *quæ se non continent, expedit nubere, & quod licet, expedit; quæ autem voverint continentiam, nec licet, nec expedit.* Nec satis est ad hoc, ut aliquis deobligetur à voto, quòd modò experiatur eas tentationes, quas si prævidisset, nunquam simili voto obstricturus fuisset, nam ut quis liberetur etiam à promissione homini facta, non sufficit, quòd de novo nunc ei occurrat talis difficultas, quæ si fuisset ab initio prævisa, deterruisset à promittendo, sed necessariò requiritur talis, quam ipse vel tollere, vel superare nequeat, & quæ prævisa communiter cordatum quemque à promittendo averteret: atqui talis non est difficultas superandi tentationes & sciunt,

sciunt, istas non defuturas, & nihilominus innumeri se voto castitatis obligant, vel ad statum Ecclesiasticum, aut Religiosum transeunt, quia simul id quoque sciunt, volentibus, & facientibus, quod in se est, Deum non denegare gratiam, sed ea præbere auxilia, ut possint facere ex tentatione proventum: nõrunt etiam, quanta certantibus sint constituta præmia, quæ multò majorem laborem mereantur.

8. Illa denique ratio, qua nittur Quintanaduennas, ideo licitum esse voventi transire ad Matrimonium in istis circumstantijs, quia conjugium ipsi salubrius est, planè inteatum non probat, nam quia materia votorum castitatis, Religionis &c. gravissima est, & Deo perquam grata, ac in eorum violatione magnum periculum, non cujuscunque judicio, quantumvis moraliter certo, relinquendum est, an voventi, omnibus consideratis, magis expediat Matrimonium, sed expectanda est autoritas Superioris dispensantis. Unde in dicto argumento dupliciter considerari potest his votis ligatus. Primò ut quedam persona singularis. Secundò ut pars communitatis Ecclesiæ, & ut bonum, vel malum Ecclesiæ etiam bonum, vel malum est ipsius. Quamvis igitur illi, ut singulari personæ, posset esse melior, ac salubrior status Matrimonij, quàm status continentia, vel Religionis,

non tamen ut pars est communitatis Ecclesiæ; certum quippe est, Deo gratiorem, & Ecclesiæ, adeoque etiam tali homini, in quantum pars est hujus communitatis, meliorem esse statum continentia, quamdiu Superior cum ipso non dispensaverit, ut patet manifestè, siquidem si cuius permillum esset propria auctoritate ob frequentes carnis lapsus, postpositis his votis, transire ad nuptias, mala plurima, & gravissima scandala in Ecclesia orientur, quæ proinde ad quemlibet etiam, ut ad Ecclesiæ membrum, & partem, redundarent, nam depravata cupiditas plurimos falleret, ut putarent, se non posse, quod nolunt, & falsò existimantes, continentiam sibi impossibilem esse, multi prætenderent, justam causam adesse convolandi ad nuptias, quò ipsos non rei difficultas, sed propria salacitas impelleret: igitur diceadum, ob maximam votorum istorum dignitatem, plurima merita, & egregia opera, quæ per ea præstantur in Ecclesia, ut censeatur eorum obligatio cessare, debere contrarium melius esse, atque præstantius voventi, non tantum ut singulari personæ, sed ut parti communitatis; quòd autem ipsi ut singulari personæ istud magis expediat, neutiquam sufficit, ut rursus clarissimè ostendi potest in exemplo: Certum est apud Authores, voluntariam feminis effusionem, quantumvis

tumvis cederet aliquando in bonum alicujus privati, ipsique magnopere utilis foret, nullâ unquam causâ honestari posse, eo quod inde toti communitati ingentia damna sequerentur, & in plurimis aperiretur ostium incontinentiæ, mollesque, & proclives in hanc turpitudinem facile sibi persuaderent, adesse causam seminis licite effundendi: ergo in votis quoque prædictis præhabendum est bonum communitatis utilitati privati. Hæc circa castitatis vota simplicia, quando iisdem jam emissis nimix carnis tentationes, & lapsus frequentes superveniunt; an autem valida sint, & obligatoria ejusmodi vota non ineundi Matrimonium, Religionis &c. facta ab eo, qui jam tunc, quando vovet, videt, sibi salubrius fore Matrimonium ob incontinentiam, & lapsus in res venereas, videri potest apud Bonac. *Disp. 4. in secundum præcept. Decal. q. 2. pu. 1. n. 26.* & Sanch. *Quintanadv. ll. 66. Gobat. tr. 11. n. 270. & seqq. Dianam p. 10. tract. 11. resol. 47.* Burgaber *Select. Casuum centur. 1. cas. 66.* Augustin. *Michel Theol. Canonico-Moral. tom. 1. p. 2. Sect. 3. pu. 2. §. 5. n. 42.* Palao *diss. 1. de Essentia, & oblig. voti pu. 8. §. 5. n. 14.* & præsertim Matth. de Moya in *Quæst. Select. tr. 2. diss. 1. q. 1.* ubi plures Authores citat in utramque partem disputantes, ipse verò §. 3. amplectitur sententiam, votum

castitatis, vel Religionis emissum à valde proclivi in venerem, validum esse.

9. Cum igitur in casu nostro Gunthramnus votum castitatis emisserit, postquam non solum plenum rationis usum jam habuit, depositâ infantiam, adolescentiam, ac pubertatem ingressus, ac proinde tenera ætas, & indeliberatio ab obligatione voti ipsum excusare nequeat, nec etiam tentationum vehementia, & sæpius iterati lapsus ab ejus observantia ipsum eximant juxta dicta superius n. 7. restat, ut exponamus, quid agendum sit Confessatio, si ab hoc, vel ab alijs simili malo afflictis interrogetur, an validè, liciteque, voto non obstante, in istis circumstantijs possit Matrimonio copulari?

Ad hoc quæsitum admodum rigorosè, & scrupulosè loquitur Hostiensis, & alij quidam apud Sanch. *l. c. n. 12.* videlicet respondendum esse, quod Matrimonium inire non possit; & ulterius instanti, an saltem valeat contractum? denegandam esse responsionem; nam si respondeatur, invalidum esse, erit mendacium; si autem dicatur, esse validum, præbebitur occasio ineundi Matrimonium cum peccato mortali, atque ita respondens eadem culpâ mortali inficietur. Displicet hæc assertio, nec possum ullo modo
pro-

probare, quod expediat ad interrogata tacere, nam sic interrogans putabit, se contemni, ac inde offendetur, & quem consuluit, ex hoc silentio arbitrabitur inurbanum: in hoc tamen assentior, circumspectè agendum esse Confessario, si putat, interrogantem de valore hujus conjugij datâ doctrinâ ab usurum ad incundum id Matrimonium cum Sacrilegio mortali, postquam audiverit, esse validum, unde consultum est, ut ejus interrogationem celata quidem veritate, sed absque mendacio, eludat, ad alia ipsum divertendo, ut dicat, v. g. gravissimum, & atrox Sacrilegij crimen esse, si votum violetur, contracto Matrimonio, & ex ejusmodi Sacrilego conjugio plerunque infelices exitus, ac Dei supplicia timenda esse, ita forsitan fiet, ut ad alia deducto sermone, directæ responsionis interrogans obliviscatur. Quod si autem interrogationi inlilat, velitque omnino intelligere, an saltem validè contrahatur, sine omni culpa eidem veritas aperiri potest, dicendo, peccari mortaliter

ejusmodi contractu, esseque necessariò petendam dispensationem, Matrimonium nihilominus validum esse, nam dum sincerè ipsi exponitur, lethalem culpam committi, occasio ruinae non est data, sed accepta, cum sic respondens nihil proponat, quod ex natura sua ad peccatum provocet, & per quod ipse ad peccatum cooperetur, sed alter ex sua malicia verâ doctrinâ abutitur, unde non Confessario veritatem aperienti, præsertim si insuper à contrahendo Matrimonio dehorteatur, & moneat dispensationem petere, peccatum imputandum est, sed unice adscribitur alterius perverse, & inordinatæ voluntati, alias sanè dici poterit, Doctores quoque graviter delinquere, & occasionem delinquendi alijs præbere, dum scriptis suis inseruat, & in libris à se editis publicam faciunt veritatem, de valore talium conjugiorum, quod nemo prudens dixerit. Ita Sanch. *l. c. Coninek disp. 30. dub. 3. n. 32.* Sylvest. *V. Matrimonium 7. q. 5. Dis. 109.* Eman. Rodriq. *q. 1. Summa e. 240. n. 3.*

CASUS